

Міністерство освіти і науки України
Луцький національний технічний університет

ЕКОЛОГІЧНЕ ІНСПЕКТУВАННЯ

Методичні вказівки до виконання самостійної роботи
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
освітньої програми «Екологія»
спеціальності Е2 Екологія
галузі знань Е Природничі науки, математика та статистика
денної та заочної форм навчання

Луцьк 2026

УДК 631.95

А 26

До друку:

Голова навчально-методичної ради факультету ФАТЕ _____ Кірчук Р. В.

Електронна копія друкованого видання передана для внесення в репозитарій
ЛНТУ

Директор бібліотеки _____ Н.П. Поліщук

Рекомендовано до видання навчально-методичною радою факультету аграрних технологій та екології ЛНТУ, протокол № _____ від « _____ » _____ 2026 року.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри екології ЛНТУ,
протокол № _____ від « _____ » _____ 2026 року.

Завідувач кафедри екології _____ к.і.н., доцент Іванців В.В.

Укладач: _____ Бондарчук С.П., кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри екології

Рецензент: _____ М.І. Федонюк, к. геогр. н., доцент кафедри екології ЛНТУ

Відповідальний за випуск: _____ В.В. Іванців, кандидат історичних наук, доцент, завідувач кафедри екології ЛНТУ

А 26 Екологічне інспектування: Методичні вказівки до виконання самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Екологія» спеціальності Е2 Екологія галузі знань Е Природничі науки, математика та статистика денної та заочної форм навчання/уклад. Бондарчук С.П. Луцьк : ЛНТУ. 2026. 18 с.

Видання містить структуру дисципліни, методичні вказівки для самостійного виконання завдання здобувачем, а також список літератури, котрою можна скористатись при ознайомленні та вивченні тем.

С.П.Бондарчук, 2026

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. Мета і завдання дисципліни «ЕКОЛОГІЧНЕ ІНСПЕКТУВАННЯ».	6
3.Самостійна робота	11
4. Індивідуальне завдання.....	12
5. Перелік контрольних питань для самоконтролю	14
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	16

ВСТУП

У зв'язку із зростаючим впливом людини на оточуюче середовище та порушенням численних зв'язків між явищами природи екологія нині стала найважливішою наукою – не тільки біологічною, а й соціальною.

Екологічна освіта підростаючого покоління є достатньо важливим і актуальним завданням сучасного суспільства, а також однією з основних умов його подальшого виживання. Тому таким важливим є зміст цієї освіти – той науковий багаж, фундамент знань, який повинен увійти у світогляд нового покоління, стати основою його діяльності, біоцентричного сприймання оточуючої природи.

Саме жива природа, з надр якої еволюціонувало людське суспільство, обумовлює і його життєзабезпечення як джерело харчових та інших відновлюваних ресурсів, регулятор якості води і повітря, запасів родючості ґрунтів та багато іншого. Вміння запобігати еволюційним катастрофам чи ліквідувати наслідки тих, які вже відбулися, правильно розпоряджатися тим, що дає нам природа, – це значить, у першу чергу, вміти зберігати та підтримувати на Землі життя у різних його проявах і формах. Тому екологічна грамотність неможлива без елементарного розуміння того, як побудована жива природа, з якими біологічними законами необхідно рахуватися людині у своїй господарській діяльності.

Сучасна молодь вступає у життя в епоху не тільки бурхливого розвитку науки і техніки, а й негативних наслідків науково-технічної революції та демографічного вибуху. Неконтрольоване зростання населення Землі, кількість якого вже перевищила критичну межу, дедалі більше забруднення атмосфери, гідросфери та літосфери, накопичення величезних об'ємів відходів людської діяльності при одночасному виснаженні майже всіх видів природних ресурсів призвели до розвитку глобальної екологічної кризи. Біосфера сьогодні вже не спроможна самоочищуватися, саморегулюватися й самовідновлюватися – вона дедалі активніше деградує.

Людству загрожує загибель найближчими десятиліттями, якщо воно

терміново не змінить свого ставлення до природи, не змінить стилю своєї діяльності й існування, не переоцінить життєвих цінностей. Йому потрібні нова філософія життя, висока екологічна культура й свідомість.

Екологічний підхід повинен бути пріоритетом у будь-яких компромісах, а вивчення основ аграрної екології розглядається як важливий етап екологічної підготовки студентів на шляху удосконалення технології виробництва сільськогосподарської продукції з урахуванням охорони довкілля.

В методичних вказівках представлено теми та питання для самостійного опрацювання студентами.

1. Мета і завдання дисципліни «ЕКОЛОГІЧНЕ ІНСПЕКТУВАННЯ».

1.1. Мета вивчення дисципліни.

Мета дисципліни – ознайомитись із загальними відомостями про збір, узагальнення й передачу компетентним органам нагляду відповідної інформації для прийняття заходів, що забезпечують роботу всього механізму охорони навколишнього середовища за рахунок екологічного інспектування.

1.2. Завдання вивчення дисципліни - засвоєння сукупності державних і громадських заходів по спостереженню за станом довкілля та перевірці виконання природоохоронних вимог підприємствами, установами, організаціями та громадянами..

1.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК06. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).

ЗК07. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК09. Здатність працювати в команді.

ЗК10. Навички міжособистісної взаємодії.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК4. Знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства.

СК5. Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан

навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю.

СК7. Здатність проводити екологічний моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища.

СК9. Здатність до участі в розробці системи управління та поводження з відходами виробництва та споживання.

СК10. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень.

1.4. Передумови для вивчення дисципліни.

Пререквізити дисципліни:

Оцінка впливу на довкілля.

Моніторинг довкілля.

Охорона і раціональне використання земельних ресурсів.

Техноекологія та техногенна безпека.

Охорона і раціональне використання водних ресурсів.

Охорона і раціональне використання атмосферного повітря.

1.5. Результати навчання.

Програмні результати навчання:

ПРН01. Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами.

ПРН09. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення.

ПРН07. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду.

ПРН13. Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.

ПРН17. Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів.

ПРН18. Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля

отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.

ПРН20. Уміти формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства.

Додаткові програмні результати

ПРН28. Розробляти та використовувати технічну документацію звітного, оціночного, експертного і прогностного типу у галузі професійної діяльності, зокрема з використанням сучасних інформаційних технологій.

2. Програма навчальної дисципліни:

Змістовий модуль 1. Основи екологічного інспектування:

Тема 1. Державна екологічна інспекція України.

Визначення Державної екологічної інспекції. Склад Державної екологічної інспекції. Права Державної екологічної інспекції. Державна інспекція охорони Чорного моря. Права та обов'язки Головного державного Фінансування та оплата праці працівників Державної екологічної інспекції.

Тема 2. Порядок проведення інспекторських перевірок по дотриманню природокористувачами вимог законодавства по охороні навколишнього природного середовища.

Головна мета інспекторських перевірок. Особисті документи інспектора. Зобов'язання адміністрації об'єкту перед інспектором. Принципи складання планів інспекторських перевірок. Визначення переліку об'єктів-забруднювачів довкілля.

Тема 3. Порядок здійснення контролю за охороною, захистом, використанням, відтворенням лісів та інших рослинних ресурсів.

Періодичність інспекторських перевірок. Види інспекторських перевірок. Повні інспекторські перевірки.

Цільові інспекторські перевірки. Оперативні (спеціальні) інспекторські перевірки. Комплексні інспекторські перевірки. Матеріали попереднього знайомства інспектора з об'єктом перевірки. Документи інспектора, що потребують завчасного оформлення. Обов'язки інспектора при першій появі на об'єкті перевірки. Перелік документів і матеріалів, наявність яких на об'єкті повинен перевірити інспектор.

Змістовий модуль 2. Проведення екологічного інспектування:

Тема 4 Порядок виявлення порушень та застосування заходів впливу до порушників природоохоронного законодавства. Повноваження державної екологічної інспекції по застосуванню заходів впливу.

Види притягнення до відповідальності осіб, винних у порушенні законодавства. Відновлюючі норми природоохоронного законодавства. Каральні

норми природоохоронного законодавства.

Заохочувальні норми природоохоронного законодавства. Державний контроль за неухильним виконанням законів та його органи. Відомчий контроль в області захисту довкілля. Адміністративна відповідальність. Дисциплінарна відповідальність. Матеріальна відповідальність. Кримінальна відповідальність.

Тема 5. Контроль за дотриманням повітре- та водоохоронного законодавства.

Перевірка повітроохоронної діяльності підприємства. Висновки інспектора після попереднього вивчення документів і матеріалів. Порядок огляду інспектором підприємства. Аналіз виробництва інспектором та його висновки. Інспекторська перевірка водоохоронної діяльності. Перелік документації та об'єктів водоспоживання. Об'єкти водоспоживання, що перевіряються інспектором у натурному вигляді. Висновки інспектора відносно водоспоживання. Перевірка документації на водовідведення. Перевірка водовідведення в натурі. Перевірка відомчого лабораторного контролю водоохоронної діяльності. Порядок перевірки зливової каналізації об'єкту. Висновки перевірки водовідведення. Перевірка потенційних джерел забруднення поверхневих і підземних вод.

Тема 6. Проведення державного контролю за охороною навколишнього природного середовища в автотранспортних підприємствах.

Загальний санітарний стан території об'єкту. Перевірка загальної водоохоронної діяльності. Перевірка об'єкту з питань утворення відходів. Перевірка об'єкту з питань розміщення відходів. Перевірка об'єкту з питань знешкодження відходів. Акт інспекторської перевірки об'єкту, його структура та зміст. Послідовність оформлення акту інспекторської перевірки, порядок його підписання і завершення перевірки.

3. Самостійна робота

Самостійна робота здобувачів з даної навчальної дисципліни може включати наступні форми:

- поглиблене опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу;
- виконання групових завдань, ситуаційних вправ, кейсів, практичних завдань, передбачених на самостійне вивчення дисципліни;
- виконання індивідуального науково-дослідного завдання (яке може передбачати написання есе, статті, тез доповідей на наукову конференцію тощо за тематикою дисципліни та з урахуванням тематики дисертаційного дослідження здобувача);
- систематизація вивченого матеріалу перед виконанням модульної роботи;
- підготовка до поточного контролю;
- інші види самостійної роботи, спеціальні для конкретної теми дисципліни, враховуючи наукові інтереси здобувача.

Виконання самостійної роботи здійснюється за наступними темами, в рамках часу відведеного на самостійну роботу:

№ з/п	Назва теми	Кількість годин,	
		денна форма	заочна форма
	Змістовний модуль 1	38	68
1	Тема 1. Державна екологічна інспекція України.	13	22
2	Тема 2. Порядок проведення інспекторських перевірок по дотриманню природокористувачами вимог законодавства по охороні навколишнього природного середовища.	13	23
3	Тема 3. Порядок здійснення контролю за охороною, захистом, використанням, відтворенням лісів та інших рослинних ресурсів.	12	23
	Змістовний модуль 2	37	68
4	Тема 4. Порядок виявлення порушень та застосування заходів впливу до порушників природоохоронного законодавства. Повноваження державної екологічної інспекції по застосуванню заходів впливу.	13	22
5	Тема 5. Контроль за дотриманням повітря- та водоохоронного законодавства.	12	23
6	Тема 6. Проведення державного контролю за охороною навколишнього природного середовища в автотранспортних підприємствах.	12	23
	Усього годин	75	136

4. Індивідуальне завдання

Індивідуальні завдання з дисципліни «Екологічне інспектування» виконуються самостійно кожним студентом на основі теми завдання. ІЗ охоплює усі основні теми дисципліни. Метою виконання ІЗ є поглиблення знань студентів у тих темах курсу, що найменш розглядаються у лекційних і практичних заняттях. При виконанні та оформленні ІЗ студент може використати комп'ютерну техніку, інформацію з Інтернету, статистичний, довідковий та інші необхідні матеріали. Виконання ІЗ вимагає від студентів навичок опрацювання статистичних показників, вміння робити еколого-економічні розрахунки, аналізувати і систематизувати використану інформацію, робити висновки та рекомендації щодо вирішення поставлених екологічних проблем. ІЗ оцінюється за 100 – бальною шкалою з наступним її переведенням у середньозважену величину в залежності від питомої ваги відповідної складової залікового кредиту.

Варіанти ІЗ з дисципліни :

1. Законодавче регулювання екологічного контролю в Україні: проблеми імплементації.
2. Роль Державної екологічної інспекції України: функції та повноваження.
3. Міжнародне право в сфері екологічного інспектування: виклики для України.
4. Принципи екологічної відповідальності підприємств.
5. Екологічне інспектування як інструмент сталого розвитку.
6. Екологічні аудити vs екологічне інспектування: подібності та відмінності.
7. Проблеми реалізації екологічних прав громадян через систему інспектування.
8. Адміністративна та кримінальна відповідальність за порушення природоохоронного законодавства.
9. Роль громадських організацій у сфері екологічного нагляду.
10. Механізми оскарження рішень екологічної інспекції.
11. Екологічне інспектування у сфері поводження з відходами.
12. Інспектування водних об'єктів: методи та сучасні проблеми.
13. Контроль за викидами в атмосферу: нормативи та реальність.
14. Радіоекологічна інспекція: особливості та виклики.
15. Моніторинг ґрунтів: екологічні ризики і контрольні процедури.
16. Перевірка дотримання норм щодо захисту біорізноманіття.
17. Лісова охорона та екологічне інспектування вирубок.
18. Інспектування промислових підприємств: методологія і типові порушення.
19. Перевірка АЗС і нафтобаз: екологічні ризики та засоби контролю.

20. Роль екологічного інспектора при надзвичайних ситуаціях (аварії, витоки, пожежі тощо).
21. Цифровізація екологічного моніторингу в Україні.
22. Використання дронів і супутникових даних у практиці екоінспекцій.
23. Проблеми корупції в системі екологічного контролю.
24. Екологічне інспектування в умовах війни: збереження природних ресурсів.
25. Інспектування підприємств критичної інфраструктури.
26. Біоіндикатори в практиці екологічного моніторингу.
27. Екологічні паспорти підприємств: що перевіряє інспектор?
28. Участь місцевого самоврядування у процесах екологічного контролю.
29. Актуальні проблеми підготовки кадрів для екологічної інспекції.
30. Перспективи реформування системи екологічного нагляду в Україні.

5. Перелік контрольних питань для самоконтролю

1. Основні функції Державної екологічної інспекції.
2. Основні завдання Державної екологічної інспекції.
3. Процеси за якими здійснює контроль Державна екологічна інспекція.
4. Склад колегії Державної екологічної безпеки.
5. Права Державної екологічної інспекції.
6. Структура керівництва Державною екологічною інспекцією.
7. Державна інспекція охорони Чорного моря.
8. Права та обов'язки Головного державного інспектора.
9. Транспортні засоби Державної екологічної інспекції.
10. Фінансування та оплата праці працівників Державної екологічної інспекції
11. Організація діяльності громадських інспекторів.
12. Порядок призначення громадських інспекторів.
13. Координація діяльності громадських інспекторів.
14. Права та обов'язки громадських інспекторів.
15. Позбавлення повноважень громадського інспектора.
16. Визначення державного управління екологічної безпеки в області, містах Києві та Севастополі.
17. Основні завдання Управління екологічної безпеки.
18. Основні завдання Управління екологічної безпеки.
19. Практичне здійснення своїх повноважень Управлінням екологічної безпеки.
20. Права та повноваження Управління екологічної безпеки.
21. Структура Управління екологічної безпеки та його посадовий склад.
22. Загальні положення.
23. Головна мета інспекторських перевірок.
24. Особисті документи інспектора.
25. Зобов'язання адміністрації об'єкту перед інспектором.
26. Принципи складання планів інспекторських перевірок.
27. Визначення переліку об'єктів-забруднювачів довкілля.
28. Періодичність інспекторських перевірок.
29. Види інспекторських перевірок.
30. Повні інспекторські перевірки.
31. Цільові інспекторські перевірки.
32. Оперативні (спеціальні) інспекторські перевірки.
33. Комплексні інспекторські перевірки.
34. Матеріали попереднього знайомства інспектора з об'єктом перевірки.
35. Документи інспектора, що потребують завчасного оформлення.
36. Обов'язки інспектора при першій появі на об'єкті перевірки.
37. Перелік документів і матеріалів, наявність яких на об'єкті повинен перевірити інспектор.
38. Перевірка повітроохоронної діяльності підприємства.
39. Висновки інспектора після попереднього вивчення документів і матеріалів.
40. Порядок огляду інспектором підприємства.
41. Аналіз виробництва інспектором та його висновки.
42. Інспекторська перевірка водоохоронної діяльності.

43. Перелік документації та об'єктів водоспоживання.
44. Об'єкти водоспоживання, що перевіряються інспектором у натурному вигляді.
45. Висновки інспектора відносно водоспоживання.
46. Перевірка документації на водовідведення.
47. Перевірка водовідведення в натурі.
48. Перевірка відомчого лабораторного контролю водоохоронної діяльності.
49. Порядок перевірки зливової каналізації об'єкта.
50. Висновки перевірки водовідведення.
51. Перевірка потенційних джерел забруднення поверхневих і підземних вод.
52. Загальний санітарний стан території об'єкта.
53. Перевірка загальної водоохоронної діяльності.
54. Перевірка об'єкта з питань утворення відходів.
55. Перевірка об'єкта з питань розміщення відходів.
56. Перевірка об'єкта з питань знешкодження відходів.
57. Акт інспекторської перевірки об'єкта, його структура та зміст.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Інтегроване управління водними ресурсами [Текст] : навч. посіб. / О. Л. Пінчук, Є. Г. Герасімов, С. О. Куницький ; Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. - Рівне : НУВГП, 2023. - 99 с.
2. Екологічне право України. Конспект лекцій у схемах (Загальна і Особлива частини) [Текст] : навч. посіб. / Г. І. Балюк ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - 2-ге вид., [випр. і допов.]. - Чернівці : Кондратьєв А. В., 2020. - 204 с.
3. Екологічне право [Текст] : навч. посіб. / [К. Р. Резворович та ін.] ; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. - Дніпро : Біла К. О. [вид.], 2020. - 317 с.
4. Екологічне та земельне право України. Тестові завдання [Текст] : навч.-метод. посіб. / [Н. В. Войцеховський та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, зав. каф. публ. права Руслани Гаврилюк ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича, Юрид ф-т, Каф. публ. права. - Чернівці : ЧНУ : Рута, 2020. - 279 с.
5. Клименко М.О., Прищепя А.М., Стецюк Л.М., Брежицька О.А. Екологічне інспектування. Навчальний посібник (стереотипне видання). Практикум. Херсон: Олді Плюс, 2024. 228 с.

Допоміжна література

1. Бондарчук С.П., Бондарчук Л.Ф., Мерленко І.М. Забезпечення охорони та раціонального використання земельних ресурсів ОТГ шляхом ефективної взаємодії територіальних громад із Державною екологічною інспекцією. Управління та раціональне використання земельних ресурсів в новостворених територіальних громадах: проблеми та шляхи їх вирішення: Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції (Херсон, 04-05 березня 2021 року). – Херсон: ХДАЕУ, 2021. –с. 259-263.
2. Бондарчук С.П., Бондарчук Л.Ф. Екологічна оцінка та раціональне використання земельних ресурсів територіальних громад районів Волинської області. /Збірник VII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Управління та раціональне використання земельних ресурсів в територіальних громадах у повоєнний період.– Херсон: ХДАЕУ, 2024. с.
3. Anatoliy Tryhuba, Vitaliy Boyarchuk, Inna Tryhuba, Oksana Ftoma, Vasyl Tymochko, Sergii Bondarchuk. Model of Assessment of the Risk of Investing in the Projects of Production of Biofuel Raw Materials // 15th International Scientific and Technical Conference on Computer Sciences and Information Technologies (CSIT), 2021, vol. 2, pp. 151-154

4. Екологічне інспектування [Текст] : навч. посіб. / П. П. Бігун, Ю. Ю. Овчинникова, І. В. Березовський ; Донец. нац. ун-т ім. Василя Стуса, Біол. ф-т, Каф. зоології та екології. - Вінниця : Нілан-ЛТД, 2017. - 301 с.
5. Екологічне інспектування. Практикум : навч. посіб. / М. О. Клименко, А. М. Прищепа, Л. М. Стецюк, О. А. Брежицька. - Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2014. - 228 с.
6. Свояк, Н.І. Природоохоронне інспектування: практикум. / Н.І. Свояк. - Черкаси: ТОВ «Маклаут», 2009. - 262 с
7. Сівак, В.К. Природоохоронне інспектування: навч. посіб. / В.К. Сівак, О.М. Данілова. - 2-е вид., перероб. і доп. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2011. – 168 с.
8. Андрейцев В.І. Екологія і закон: Екологічне законодавство України. У 2-х кн. - К: Юрінком Інтер, 1998 – 250 с.
9. Боголюбов В.М., Клименко М.О. та ін. Екологічне інспектування: - підручник Херсон.: Олді-плюс, 2012. -446 с.
10. Екологічне інспектування [Текст] : навч. посіб. / В. В. Власенко [та ін.]. - Вінниця : Едельвейс і К, 2011. - 190 с.
11. Екологічне інспектування [Текст] : навч. посіб. / Аптекарь М. Д., Косенко В. Ф. ; Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. - Луганськ : Ноулідж, 2012. - 219 с.
12. Екологічне інспектування [Текст] : навч. посіб. / В. В. Шаравара, І. В. Федорчук ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Природн. ф-т, Каф. географії та екології. - Кам'янець-Подільський : Друкарня Рута, 2014. - 259 с.
13. Закон України «Про охорону атмосферного повітря». – Збірник законодавчих актів: Законодавство України про охорону навколишнього середовища. – Київ, Парламентське видавництво. – 2006, с. 79-95.
14. Закон України «Про охорону земель». – Збірник законодавчих актів: Законодавство України про охорону навколишнього природного середовища. – Київ, Парламентське видавництво. – 2006, с. 96-119.
15. Закон України «Про державний контроль за використанням та охороною земель». – Збірник законодавчих актів: Законодавство України про охорону навколишнього природного середовища. – Київ, Парламентське видавництво. 2006, с. 120-129.

A-26 Екологічне інспектування: Методичні вказівки до виконання самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Екологія» спеціальності Е2 Екологія галузі знань Е Природничі науки, математика та статистика денної та заочної форм навчання/уклад. Бондарчук С.П. Луцьк : ЛНТУ. 2026. 18 с.

Комп'ютерний набір
Редактор

С.П.Бондарчук
С.П.Бондарчук

Відділ іміджу та промоції
Луцького національного технічного університету 43018, м. Луцьк,
вул. Львівська,75
Друк – Відділ іміджу та промоції ЛНТУ